

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΕΣΝΕ ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΣ

Μεσογείων 2, Πύργος Αθηνών Γ' Κτίριο, Αθήνα 115 27 URL: www.esne.gr, e-mail: esne@esne.gr

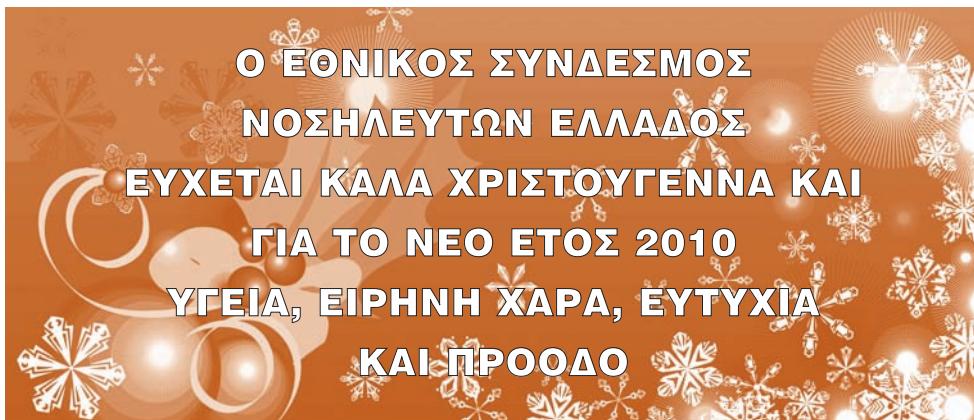
Μέλος του Διεθνούς
Συμβουλίου
Νοσηλευτών - ICN

Μέλος της Ευρωπαϊκής
Ομοσπονδίας Συνδέσμων
Νοσηλευτών EFN

Μέλος του Ευρωπαϊκού
Νοσηλευτικού Forum WHO

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ 26/01/2010

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΣ

Σας προσκαλεί στην κοπή της Πίτας του,
για το καλωσόρισμα του Νέου Έτους, την
Τρίτη 26 Ιανουαρίου 2010, στο Ξενοδοχείο
Athens Electra Palace. Το Πρόγραμμα πε-
ριλαμβάνει δείπνο-μπουφέ με συνοδεία...

Περισσότερα στη σελίδα 3...

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ ιπς Ελληνικής Εταιρίας Εντατικής Θεραπείας & ιου Τομέα Επείγουσας & Εντατικής Νοσολευτικής ιου ΕΣΝΕ

Είναι γεγονός ότι οι Μονάδες Εντατικής Θεραπείας θα κληθούν να νοσηλεύσουν τους βαρέως πάσχοντες από νέα γρίπη A(H1N1)v, οι οποίοι θα χροήζουν υποστήριξης των βασικών λειτουργιών τους.

Περισσότερα στη σελίδα 5...

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΔΙΑΠΑΡΑ

Ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος και το Τμήμα Νοσηλευτικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών διοργανώνουν επιστημονική εκδήλωση εις μνήμη της Βασιλικής Λανάρα, Καθηγήτριας Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών...

Περισσότερα στη σελίδα 9..

37^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΝΟΣΗΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Το 37^ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο του ΕΣΝΕ θα πραγματοποιηθεί από **3 έως 6 Μαΐου 2010 στη Χαλκιδική στο Ξενοδοχείο Porto Carras Grant Resort**. Η διοργάνωση του Συνέδριου έχει ανατεθεί στην εταιρεία: **Zita Congress A.E.** Εγγραφή μπορεί να γίνει και on line μέσω της ιστοσελίδας www.esnecongress2010.gr

Περισσότερα στη σελίδα 14...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ	3
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΦΥΠΝΙΣΗ	3
14η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ (PAEDIATRIC NURSING ASSOCIATIONS OF EUROPE - PNAE)	4
ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ & ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ & ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΕΣΝΕ	5
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΤ ΚΑΒΑΛΑΣ	6
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 11ης ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΧΑΪΑΣ	7
ΠΤ ΕΣΝΕ ΘΡΑΚΗΣ - 1ο ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	8
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΛΑΝΑΡΑ	9
ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΠΑΝΔΗΜΙΚΟΥ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ ΤΗΣ ΓΡΙΠΗΣ (H1N1) 2009	9
Η ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΖΩΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΘΕΣΕΙ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ	10
Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ	12
ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2005/36/ΕC ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΕ	13
37ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	14

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΑΣ

Ο άνθρωπος και ο κόσμος του δημιουργήθηκαν όταν ο άνθρωπος απόκτησε, για πρώτη φορά την ικανότητα της σκέψης και όταν, με το ξύπνημα της συνείδησής του, απόκτησε συναίσθηση του εαυτού του και τι υπήρχε γύρω του. Βαθμιαία δημιούργησε τον εαυτό του και το δικό του κόσμο σύμφωνα με τη δική του αντίληψη.

Ο καθένας μας γνωρίζει, σκέπτεται και φαντάζεται ορισμένα πράγματα και όλοι μας γνωρίζουμε, σκεπτόμαστε και φανταζόμαστε πολλά πράγματα από κοινού, αλλά όλα αυτά φαίνονται λίγο ή πολύ διαφορετικά στον καθένα από εμάς και έχουν μία τελείως διαφορετική σημασία για κάθε άτομο για υποκειμενικούς λόγους.

Επομένως, τα πράγματα που γνωρίζουμε, σκεπτόμαστε και φανταζόμαστε δεν είναι απόλυτα, σχετίζονται με τη γνώση που έχει ο καθένας για τα πράγματα που τον περιστοιχίζουν και που γνωρίζει με τη δική του συνείδηση.

Για το λόγο αυτό πολλές φορές διαφωνούμε και προσπαθούμε με ποικίλους τρόπους να πείσουμε τους άλλους να αποδεχθούν τη δική μας άποψη, όπως εμείς αντιλαμβανόμαστε τη σημασία των πραγμάτων και των γεγονότων. Και πολλές φορές επιβάλλουμε τη γνώμη μας. Πόση όμως είναι η αλήθεια, το σωστό ή το λάθος; Γιατί τις περισσότερες φορές αρκούμαστε να περάσει το δικό μας, χωρίς άλλη σκέψη; Τι φταίει; Ο τρόπος που μας μεγάλωσαν οι γονείς μας; Η παιδεία που τύχαμε στα σχολεία μας; Τα καθημερινά παραδείγματα από την κοινωνία μας; Η απομάκρυνση από τη θρησκεία μας;

Είναι κοινώς αποδεκτό, ότι μέσα από την ομαδική ζωή ενδυναμώνεται η έννοια της αξίας κάθε ανθρώπου, του χρέους, της προσφοράς, της κατανόησης, του σεβασμού του διπλανού μας και γενικά της παραδοχής και της αγάπης στο συνάνθρωπο.

Αναμφισβήτητα, η έννοια της κοινωνίας υπογραμμίζει το γεγονός ότι τα δικαιώματα κάθε ατόμου σχετίζονται άρρηκτα με εκείνα των άλλων και πρέπει να γίνεται εναρμόνιση ατομικών και κοινωνικοπολιτικών δικαιωμάτων. Στη σημερινή εποχή της κοινωνικής πολυμορφίας απαιτείται μεγαλύτερη ευαισθησία και σεβασμός στα δικαιώματα των άλλων. Και αν αυτό δεν μας το επιβάλλει η κοινωνία που ζούμε, ας ανατρέξουμε, εν όψει των Χριστουγέννων, που πλησιάζουν στη Χριστιανική κατανόηση της αγάπης. Αυτή είναι η μόνη που μπορεί να μετατρέψει τον καθένα μας, από κλειστό και αδιάφορο για το διπλανό μας, σε ελεύθερο άτομο, βλέποντας πέρα από τον εαυτό του, σκεπτόμενο όπως θα ήθελε να σκέφτονται και να φέρονται οι άλλοι γι' αυτόν. Είναι κάτι που δεν επιβάλλεται, αλλά αποφασίζεται ελεύθερα. Η αγάπη και η κατανόηση δεν στοιχίζουν σε κανέναν, μόνο πλουτίζουν αυτόν που τις δίνει και γαληνεύουν αυτόν που τις παίρνει.

Ας γυρίσουμε τον χρόνο πίσω, στα παιδικά μας χρόνια, που στην προσευχή μας παρακαλούσαμε το Θεό να μεριμνήσει για όλα τα παιδιά του κόσμου. Γιατί άραγε δεν κάνουμε και σήμερα το ίδιο, όπως και πολλά άλλα μικρά αλλά σημαντικά για τον συνάνθρωπό μας πράγματα;

Μάθαμε να ζούμε περιφέροντας τη μοναξιά μας μέσα σε ένα απρόσωπο πλήθος, προσπαθώντας να ρυθμίζουμε τις δραστηριότητές μας έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι προσωπικές μας επιδιώξεις, αδιαφορώντας για τις ανάγκες των άλλων.

Τις περισσότερες φορές οι συνάνθρωποί μας, οι άνθρωποι της διπλανής πόρτας, οι ηλικιωμένοι, οι άρρωστοι δεν ζητούν από εμάς υλικά αγαθά, ζητούν αγάπη, κατανόηση, σεβασμό, ένα χαρογέλο, τόσο λίγα για μας, αλλά πολλά γι' αυτούς. Ας τα δώσουμε... θα αισθανθούμε καλύτερα, γαλήνια, ανθρωπινά.

Ελένη Κυρίτση

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο
του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος
σας προσκαλεί στην κοπή της Πίτας του,
για το καλωσόρισμα του Νέου Έτους,
την Τρίτη 26 Ιανουαρίου 2010,
στο Ξενοδοχείο Athens Electra Palace.
Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει δείπνο-μπουφέ
με συνοδεία ζωντανής μουσικής.

Η Πρόεδρος
Δρ Ελένη Κυρίτση

Ο Γενικός Γραμματέας
Ευάγγελος Δούσης

Δ/νση: Ναυάρχου Νικοδήμου 18-20, Πλάκα

Ώρα προσέλευσης: 7:00 μμ

Τιμή συμμετοχής: 40 €

Προμηθευτείτε έγκαιρα πρόσκληση για τη συμμετοχή σας!!!

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΦΥΠΝΙΣΗ

Φεύγοντας το 2009 είναι σίγουρο ότι αυτό που μας αφήνει είναι ένα αίσθημα θλίψης. Θλίψη για όλα όσα ζήσαμε αλλά και δεν ζήσαμε στο νοσηλευτικό μας μικρόκοσμο.

Είναι γνωστό ότι τα τελευταία χρόνια μόνο άσχημες ειδήσεις γύρω από τον επαγγελματικό μας χώρο ακούγαμε. Ακόμα και το όραμα της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδας μετατράπηκε δυστυχώς σε εφιάλτη.

Η αλαζονεία της εξουσίας και ο καιροσκοπισμός χαρακτήρισαν και χαρακτηρίζουν αρκετούς που θεωρούν ότι ηγούνται της Νοσηλευτικής. Ο ΕΣΝΕ με υπομονή και υπέρμετρη ανοχή περιορίστηκε στον «πύργο του» χωρίς να αντιδρά στις προκλήσεις και τις επιθέσεις.. Συνέχισε τις επιστημονικές του δραστηριότητες και διατήρησε το ύφος και το ήθος του. Τα φαντάσματα του «Μαυσωλείου», όπως κάποιοι γνωστοί και όχι άγνωστοι μας αποκαλούν- βλέπουν την σημερινή εικόνα του κλάδου και αμφιταλαντεύονται για το εάν είναι φρόνιμο να ξαναγυρίσουν στην πραγματικότητα ή να συνεχίσουν το ταξίδι στο όνειρο... Όμως το όνειρο, αν και απαραίτητο, δεν καλύπτει τις αναζητήσεις και τους προβληματισμούς της πλειοψηφίας των Νοσηλευτών της χώρας.

Η πολιτική κατάσταση άλλαξε και οι μέχρι χθες «αρεστοί» και προστατευόμενοι του ΥΥΚΑ περιμένουν προσπαθώντας να ερμηνεύσουν τις διαθέσεις της νυν ΥΥΚΑ.

Είναι γνωστό πλέον σε όλους ποιοι είναι, τι κάνουν και που στηριζόντουσαν... Μόνο οι αιθεροβάμονες και οι εξαρτώμενοι έχουν ακόμα μια διαφορετική εικόνα.

Όπως όλοι γνωρίζουμε και με ποια εκλογική διαδικασία εκλέχθηκαν το 2007, καθώς και τι έκαναν αυτά τα 3 περίπου χρόνια. Γιατί εάν αυτό που έχουν προσφέρει στον κλάδο είναι το μεταπτυχιακό που ουσιαστικά κορόιδεψε εκατοντάδες συναδέλφων, ο ρυθμός της υγείας, το περιοδικό, το βιβλίο, τα ημερολόγια, οι τελευταίες ημερίδες αλλά και η διαπίστευση για το ΕΣΠΑ τότε τι να πούμε...

Η δημοκρατικότητα που έχουν επιδείξει τόσο στις ΓΣ των ΠΤ όσο και σε κάθε συγκέντρωση ή εκδήλωση είναι πράγματι υποδειγματική... Θυμηθήκαμε όλες εποχές του παρελθόντος που έχουν περάσει ανεπιστρεπτή.

ΚΑΙ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΓΙΑΤΙ ΟΛΑ ΑΥΤΑ;

Είναι πολύ απλή.... ΓΙΑΤΙ ΤΟΥΣ ΑΦΗΣΑΜΕ!!! Τόσο ως ΕΣΝΕ αλλά και ως νοσηλευτικό σώμα στο σύνολό του.

Οι νοσηλευτές αναλογιζόμενοι τις ευθύνες που έχουν για τις εξελίξεις στην ΕΝΕ δεν μπορούν πλέον να μένουν απαθείς και αδιάφοροι. Εάν η νέα πολιτική ηγεσία του ΥΥΚΑ δεν αναλάβει πρωτοβουλίες για το ξεκαθάρισμα του τοπίου γύρω από την ΕΝΕ, σε συνεργασία με όλους τους φορείς, πλην ΕΝΕ & ΠΑΣΥΝΟ-ΕΣΥ (που ταυτίζονται πλήρως), τότε δεν μένει άλλη επιλογή από την ενεργοποίηση όλων των δυνάμεων των νοσηλευτών για την ανατροπή της σημερινής διοίκησης της ΕΝΕ στις εκλογές που έρχονται.

Τα Νέα των Τομέων και των Περιφερειακών Τμημάτων:

έτσι για να είμαστε πάντα ενημερωμένοι...

14η συνάντηση της Ένωσης Παιδιατρικών Νοσηλευτών Ευρώπης (Paediatric Nursing Associations of Europe - PNAE)

Στις 6 Νοεμβρίου 2009 πραγματοποιήθηκε η 14η συνάντηση της PNAE, στο ξενοδοχείο Palace, στο Ζάγκρεμπ της Κροατίας. Στη συνάντηση πήραν μέρος εκπρόσωποι από εννέα ευρωπαϊκές χώρες (Μ. Βρετανία, Σλοβενία, Νορβηγία, Ολλανδία, Βέλγιο, Αυστρία, Ιταλία, Κροατία και Ελλάδα).

Αρχικά έγινε ενημέρωση των συμμετεχόντων σχετικά με την ιστορία, τη δυναμική, τις εθνικές και διεθνείς συνεργασίες της Κροατικής Ένωσης Νοσηλευτών από την Dragica Bestak, πρόεδρο της Ένωσης Παιδιατρικών Νοσηλευτών Κροατίας. Συνοπτικά ανέφερε ότι στην Κροατία εργάζονται περίπου 3.500 παιδιατρικοί νοσηλευτές και ο παιδιατρικός τομέας είναι ο πιο δραστήριος από όλους τους τομείς της Κροατικής Ένωσης Νοσηλευτών, με δράση που ξεκινά το 1985.

Στη συνέχεια συζήτηθηκε η αναγκαιότητα για την αναγνώριση των εξειδικευμένων νοσηλευτών και της εκπαίδευσης σχετικά με την απόκτηση ειδικότητας ή εξειδικευσης. Αναγνωρίστηκε η ποικιλομορφία της εκπαίδευσης σε Ευρωπαϊκό επίπεδο αλλά και ο διαφορετικός τρόπος αξιολόγησης της επαγγελματικής επάρκειας ανά χώρα. Όλα τα μέλη συμφώνησαν ότι θα πρέπει να αναγνωριστεί η εξειδικευση και η αξία της ειδικής εκπαίδευσης. Επιπλέον, αναπτύχθηκε ο προβλήματισμός σχετικά με την αναγνώριση της επαγγελματικής εμπειρίας σε ένα συγκεκριμένο αντικείμενο ως επαγγελματική εξειδικευση. Για παράδειγμα κάποιος που εργάζεται σε παιδιατρικό νοσοκομείο για 5 έτη, αλλά δεν είναι κάτοχος ειδικότητας ή τίτλου ειδίκευσης μπορεί να θεωρηθεί παιδιατρικός νοσηλευτής ή όχι. Συνοψίζοντας αναγνωρίστηκε η θέσπιση κριτηρίων για την αναγνώριση όποιας εξειδικευσης στηριζόμενη στην επαγγελματική εμπειρία και την εκπαίδευση. Επίσης ο περιορισμός της γλώσσας και η αναντιστοιχία μεταξύ του αριθμού εξειδικευμένων νοσηλευτών ανά χώρα. Η Fiona Smith δεσμεύτηκε για τη μεταφορά των δεδομένων της συζήτησης στη συνάντηση του ESNP και την ενημέρωση του γενικού γραμματέα του EFN.

Στη συνάντηση επικυρώθηκε και η τελική μορφή της θέσης της PNAE σχετικά με τους δείκτες παροχής ποιοτικής παιδιατρικής φροντίδας αλλά και των εργαλείων εκτίμησης της ικανοποίησης των γονιών και των παιδιών από την φροντίδα (Paediatric quality indicators and satisfaction tools). Το πλήρες κείμενο της θέσης είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της PNAE. Σύμφωνα με τις αποφάσεις της προηγούμενης συνάντησης στο Λονδίνο είχε ανατεθεί στην ελληνική αντιπροσωπεία η δημιουργία μιας φόρμας διερεύνησης των λαθών κατά τη χορήγηση των φαρμάκων στα παιδιά η οποία θα συμπληρωθεί από όλα τα μέλη της PNAE ώστε να βρεθούν κοινοί προσδιοριστές σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μια κοινή φόρμα αποστάλθηκε σε όλα τα μέλη της PNAE και τα δεδομένα τα οποία συγκεντρώθηκαν από συνολικά 9 χώρες. Από αυτές μόνο δύο χώρες (Αγγλία και Ελβετία) διαθέτουν εθνικό σύστημα καταγραφής των ιατρονοσηλευτικών λαθών, μια χώρα (Βέλγιο) είναι στο στάδιο δημιουργίας ενός τέτοιου

συστήματος ενώ οι υπόλοιπες χώρες (Ελλάδα, Ολλανδία, Κροατία, Σλοβενία, Αυστρία και Σερβία) δεν διαθέτουν κάποιο σύστημα καταγραφής. Από την ανάλυση των δεδομένων αναγνωρίστηκε πλήθος παραγόντων που επηρεάζουν την αναφορά των λαθών αλλά και την λήψη μέτρων για την αποφυγή και των περιορισμό τους. Επιμέρους θέματα που συζητήθηκαν αφορούσαν την ανωνυμία των αναφορών λαθών, την επιφροή της στελέχωσης και της επάρκειας νοσηλευτικού προσωπικού και την επίδραση της εκπαίδευσης.

Η πρώτη φάση της μελέτης ολοκληρώθηκε. Αποφασίστηκε ότι όλα τα μέλη της συνάντησης θα πρέπει να ανατροφοδοτήσουν με επιπλέον στοιχεία τα ήδη υπάρχοντα δεδομένα και να ζητηθεί η συνδρομή και των άλλων μελών της PNAE στην έρευνα. Στην επόμενη φάση θα δημιουργηθεί ένα πιο στοχευμένο ερωτηματολόγιο σχετικά με την επίδραση της κουλτούρας στην εμφάνιση των λαθών και την λήψη μέτρων σχετικά με τον περιορισμό και την πρόληψη τους αλλά και με δεδομένα σχετικά με την κλινική πραγματικότητα σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Στη συνάντηση ανακοινώθηκε η συνεργασία με τον ESPNIC (European Society of Paediatric and Neonatal Intensive Care) για την συμμετοχή της PNAE στο συνέδριο τους. Το Συνέδριο θα έχει συνολικά διάρκεια 4 ημερών, στα πλαίσια του οποίου θα υπάρχει 2ήμερο νοσηλευτικό πρόγραμμα. Ζητήθηκε η συμμετοχή της PNAE για την κατάρτιση προγράμματος διάρκειας μιας ημέρας στις 23 Οκτωβρίου 2010.

Η ιστοσελίδα του συνεδρίου βρίσκεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: www.espnic.de/. Η ημερομηνία λήξης κατάθεσης εργασιών είναι η 7η Απριλίου 2010.

Στη συνέχεια αναπτύχθηκε συζήτηση σχετικά με την πρόοδο της κοινοτικής παιδιατρικής νοσηλευτικής και κάθε χώρα κατέθεσε στοιχεία σε εθνικό επίπεδο ενώ ανάλογα πραγματοποιήθηκε συζήτηση αναφορικά με τις δυνατότητες επαγγελματικής εξέλιξης σε κάθε χώρα αλλά και τα προβλήματα προσέλκυσης νέων στο επάγγελμα. Συνοπτικά θα λέγαμε ότι η παροχή υπηρεσιών νοσηλευτικής φροντίδας στο σπίτι ή στην κοινότητα γενικότερα είναι σε βρεφικό στάδιο στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες με εξαίρεση την Μ. Βρετανία όπου έχουν γίνει σημαντικά βήματα.

Ενώ η προσέλκυση νέων νοσηλευτών είναι ένα θέμα που απασχολεί το σύνολο των κρατών με θέματα όπως την έλλειψη προσωπικού, την μειωμένη επαγγελματική ικανοποίηση και τους χαμηλούς μισθούς να αναγνωρίζονται ως κοινοί προσδιοριστές σε όλες τις χώρες.

Η επόμενη συνάντηση ορίστηκε στις 4 και 5 Μαρτίου 2010 στην Βιέννη (Αυστρία). Η τελευταία αυτή συνάντηση της PNAE ήταν ιδιαίτερα παραγωγική και μιας τροφοδότησης με πλούσιο υλικό αλλά κυρίως μας έδωσε νέες προοπτικές και μας βοήθησε στην οριοθέτηση νέων στόχων.

**Ο Πρόεδρος του Παιδιατρικού Τομέα
Κωνσταντίνος Πέτσιος, Νοσηλευτής ΠΕ, MSc, PhD**

Νέα έκδοση

της Ελληνικής Εταιρίας Εντατικής Θεραπείας & του Τομέα Επείγουσας & Εντατικής Νοσηλευτικής του ΕΣΝΕ

Είναι γεγονός ότι οι Μονάδες Εντατικής Θεραπείας θα κληθούν να νοσηλεύουν τους βαρέως πάσχοντες από νέα γρίπη A(H1N1)v, οι οποίοι θα χρήζουν υποστήριξης των βασικών λειτουργιών τους.

Στο πλαίσιο αυτό η **Ελληνική Εταιρία Εντατικής Θεραπείας** και ο **Τομέας Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος**, παρακολουθώντας τη διεθνή εμπειρία στο συγκεκριμένο θέμα, θεώρησε σκόπιμο και χρήσιμο να **εκδώσει τις συστάσεις** που ακολουθούν, οι οποίες προέκυψαν μετά από συμμετοχή σε δραστηριότητες ανταλλαγής κλινικής εμπειρίας και πληροφορίας στο πλαίσιο του Δικτύου Κλινικών Γιατρών του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας σε συνεργασία με τον Βρετανικό Οργανισμό Προστασίας της Δημόσιας Υγείας (Health Protection Agency).

Το βιβλίο μπορείτε να το προμηθευτείτε δωρεάν μέσα από την ιστοσελίδα του ΕΣΝΕ (www.esne.gr)

3rd
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΕΝΟΠΛΩΝ
ΔΥΝΑΜΕΩΝ

19-20
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
2010

ROYAL OLYMPIC HOTEL

www.3rdnedcongress2010.gr

ZITA CONGRESS A.E.
1ο χλμ. Α. Πλατανίας Μαρκοπούλου
19002 Πλάτανα
Τηλ: +30 210 1001795
Fax: +30 210 6642116
W: www.zita-congress.gr

ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΟΓΚΟΛΟΓΩΝ
ΠΑΒΩΛΟΠΟΥ
ΕΛΛΑΣ

16^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΚΛΙΝΙΚΗΣ
ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ

22-25
ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2010
ΑΤΗΝΑΕΙΟΝ
INTERCONTINENTAL
Α ΘΗΝΑ

ΠΡΩΤΗ
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Με τη συνεργασία των:

- Ελληνική Εταιρεία Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας
- Ελληνική Εταιρεία Γενετικής Παθολογίας & Ποιολογικής Ανατομικής
- Ελληνική Εταιρεία Γραντσικής Ογκολογίας
- Ελληνική Εταιρεία Παιδιατρικής Ασπαστολογίας-Ογκολογίας
- Ελληνική Εταιρεία Χειρουργικής Ογκολογίας
- Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος
- Ελληνική Εταιρεία Μορφικής Ογκολογίας

www.hesmo2010-Athens.gr

Επαγγελματικό πρόσωπο του Κακογένου Λαζαρίδη

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΤ ΚΑΒΑΛΑΣ

Με ιδιαίτερη επιτυχία, πραγματοποιήθηκε στις 18 και 19 Σεπτεμβρίου 2009 στην όμορφη πόλη της Καβάλας νοσηλευτική διημερίδα με θέμα: «**Φροντίδα: η ευρύτητα του νοσηλευτικού ρόλου**» η οποία συνδιοργανώθηκε από το Περιφερειακό Τμήμα του ΕΣΝΕ Καβάλας, τον Τομέα Διοίκησης NY του ΕΣΝΕ και τη NY του ΓΝ Καβάλας.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους και χαιρέτησαν αρκετοί εκπρόσωποι της πολιτικής και της τοπικής αυτοδιοίκησης όπως ο Αντινομάρχης κος Βαφειάδης Αθανάσιος, ο Δήμαρχος Καβάλας κος Κωστής Σιμιτσής, ο Βουλευτής του ΠαΣΟΚ κος Τιμοσίδης Μιχάλης, ο Γενικός Γραμματέας της Ιατρικής Εταιρείας Καβάλας κος Συμεωνίδης Δαυίδ, ο Διοικητής του Γ.Ν. Καβάλας κος Αθανασίου Αιμίλιος, η Αναπλ. Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του Γ.Ν. Καβάλας κ. Λαμπριανίδου Σόνια και η Πρόεδρος του ΕΣΝΕ κ. Ελένη Κυρίτση. Παράλληλα το Περιφερειακό Τμήμα Καβάλας θέλοντας να τιμήσει την προσφορά τους στη Νοσηλευτική και τη συνεισφορά τους στην αναβάθμιση του νοσηλευτή στην τοπική κοινωνία της Καβάλας, επέδωσε επετειακά λευκώματα του ΕΣΝΕ σε αφυπηρετήσασες Διευθύντριες NY του Γ.Ν. Καβάλας. Όπως ήταν αναμενόμενο το κλίμα φορτίστηκε συναισθηματικά και την αποφόρτιση ανέλαβαν χορευτές του Συλλόγου Εβριτών Καβάλας που παρουσίασαν με τέχνη περισσή παραδοσιακούς χορούς. Τη διημερίδα κάλυψαν με εκτενείς αναφορές και πλούσιο φωτογραφικό υλικό τα τοπικά ΜΜΕ.

Τις εργασίες της διημερίδας παρακολούθησαν περίπου 400 νοσηλευτές και άλλοι επαγγελματίες υγείας στο φιλόξενο χώρο της Ιατρικής Εταιρείας (στον Αμυγδαλεώνα). Το ενδιαφέρον και η ενεργή συμμετοχή των συναδέλφων που παρακολούθησαν την διημερίδα τόσο από την Καβάλα όσο και από άλλες περιοχές ήταν ιδιαίτερα έντονο, και εκφράστηκε με την εγγραφή στο περιφερειακό τμήμα του ΕΣΝΕ νέων μελών, γεγονός που μας γεμίζει χαρά και αισιοδοξία αλλά και ευθύνη για το ρόλο και τη συμβολή μας στα δρώμενα του κλάδου μας στην περιφέρεια.

Το επιστημονικό πρόγραμμα περιέλαβε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων Κλινικής Νοσηλευτικής, Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας και Νοσηλευτικής Έρευνας με όραμα την, υψηλού επιπέδου, παρεχόμενη φροντίδα προς τον πάσχοντα. Επαγγελματίες υγείας από την Κεντρική και Ανατολική Μακεδονία, και τη Θράκη προσέφεραν, με τις εισιγήσεις και διαλέξεις τους, νέα γνώση επί της πρακτικής βασισμένης σε ενδείξεις (evidence-based practice). Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ευρύτητα του νοσηλευτικού ρόλου στη παροχή ποιοτικών υπηρεσιών φροντίδας υγείας. Συγκεκριμένα αναπτύχθηκαν 4 στρογγυλά τραπέζια, και 15 ελεύθερες ανακοινώσεις. Επιπρόσθετα διεξήχθηκαν και 2 κλινικά φροντιστήρια: «Διαταραχές προσωπικότητας στο χώρο εργασίας: αναγνώριση & στρατηγικές αντιμετώπισης», και «Πρόληψη - αντιμετώπιση κατακλίσεων» τα οποία παρακολούθησαν περισσότεροι από 70 νοσηλευτές.

Το πρόγραμμα διανθίστηκε και με πολύ ενδιαφέρουσες διαλέξεις ενώ η εναρκτήρια ομιλία από τον κο Βύζικα Ιωάννη, τον Πρόεδρο του Ινστιτούτου Κοινωνικών Κινημάτων & Ιστορίας Καπονού, ταξίδεψε το ακροατήριο στην εποχή που η Καβάλα ήταν η κοιτίδα του κοινωνικού κινήματος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης πραγματοποιήθηκε Γενική Συνέλευση των μελών του Περιφερειακού Τμήματος ΕΣΝΕ καθώς και αρχαιρεσίες που ανέδειξαν τη νέα Επιτροπή.

Ο ΕΣΝΕ και ιδιαίτερα η Επιτροπή του Τομέα Διοίκησης, εκφράζει θερμές ευχαριστίες στη NY του ΓΝ Καβάλας στο ΠΤ Καβάλας καθώς και στην Οργανωτική Επιτροπή για την άψογη συνεργασία, το εξαιρετικό αποτέλεσμα αλλά και την υπέροχη φιλοξενία στη γραφική Καβάλα. Ιδιαίτερες ευχαριστίες, στην «ψυχή» αυτής της διοργάνωσης, στην Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής κ. Βαζακίδου Δήμητρα, η οποία με θαυμαστό τρόπο ενεργοποίησε φορείς και συντελεστές ώστε να έχουμε μία άψογη και πλούσια σε όλα τα επίπεδα εκδήλωση. Επίσης ευχαριστίες και συγχαρητήρια σε όλους τους ομιλητές που διατήρησαν σε υψηλά επίπεδα το επιστημονικό προφύλ της εκδήλωσης κρατώντας αμείωτο το ενδιαφέρον όλων των παρευρισκομένων νοσηλευτών και λοιπών επαγγελματιών υγείας.

Κλείνοντας πρέπει να τονιστεί ότι ο Τομέας Διοίκησης NY παραμένει θερμός υποστηρικτής των προσπαθειών των Διοικήσεων των NY για τις εφαρμογές της σύγχρονης διοικητικής επιστήμης.

Για τον Τομέα Διοίκησης
Η σύμβουλος
Καλλιόπη Παναγιωτοπούλου

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΙΙης ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΧΑΙΑΣ

Με επιτυχία ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της 11ης Νοσηλευτικής Διημερίδας του Π.Τ. ΕΣΝΕ Αχαΐας με θέμα: «Γνωστική & τεχνική προσέγγιση της Νοσηλευτικής επιστήμης» στις 19 & 20 Νοεμβρίου 2009 στο Συνεδριακό κέντρο του ΑΤΕΙ Πατρών, την οποία παρακολούθησαν νοσηλευτές από πολλά μέρη της Δυτικής Ελλάδας και πλήθος σπουδαστών του ΑΤΕΙ Πατρών. Μετά την εισήγηση της προέδρου κ. Μ. Παπαδημητρίου ακολούθησαν οι χαιρετισμοί από τον εκπρόσωπο της Ιεράς Μητρόπολης Πατρών, τον πρόεδρο του ΤΕΙ, τον Διοικητή του Γεν. Νοσοκομείου «Ο Άγιος Ανδρέας», και την πρόεδρο κ. Ελένη Κυρίτση εκπρόσωπο του ΕΣΝΕ. Οι εισηγήσεις της Διημερίδας ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες και κάλυψαν ένα ευρύ φάσμα της Νοσηλευτικής.

Τα συμπεράσματα της Διημερίδας συνέταξε και παρουσίασε η Νοσηλεύτρια **Αγγελική Δημοπούλου MSc.**

Οι εισηγήσεις αναφέρθηκαν στη Νοσηλευτική τέχνη & Επιστήμη, στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, στην Καρδιολογική Νοσηλευτική, στην Διοίκηση - Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, στις Νοσοκομειακές Λοιμώξεις & τον ιό γρίπης A(H1N1) καθώς και στα μέτρα προστασίας του υγειονομικού προσωπικού.

Η Διημερίδα ξεκίνησε με 3 εισηγήσεις που αφορούσαν την **Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας**. Ερευνητική εργασία διερεύνησε τη χρήση αλκοόλ και τα ατυχήματα στην εφηβεία & ανέδειξε το σημαντικό ρόλο της αγωγής υγείας στα σχολεία και τη συσχέτιση χρήσης αλκοόλ και ατυχήματος. Με βιβλιογραφική ανασκόπηση σχετικά με την πρόληψη νόσων και την προαγωγή υγείας, κατάληξε στο συμπέρασμα ότι χρειάζονται αλλαγές σε συμπεριφορές, προκειμένου να υιοθετηθούν συνήθειες που να προάγουν την υγεία. Η επίτευξη θα γίνει μέσω προγραμμάτων προαγωγής υγείας, αλλά και με την ανάληψη ατομικής ευθύνης. Ερευνητική εργασία διερεύνησε παράγοντες που μεταβάλλουν τη δερμοαντίδραση Mantoux στους φοιτητές της νοσηλευτικής σε σχέση με τους φοιτητές άλλων τμημάτων του ΤΕΙ Πάτρας και έδειξε ότι ο δείκτης διαμόλυνσης από φυματίωση ίσως είναι αρκετά υψηλός και τούτο διότι οι φοιτητές της νοσηλευτικής εκτίθενται σε περισσότερους παράγοντες που θετικοποιούν τη Mantoux, αφού έρχονται σε επαφή με ασθενείς κατά την κλινική τους άσκηση. Εργασία βιβλιογραφικής ανασκόπησης μας παρείχε πληροφορίες για το ρόλο του διαδικτύου στην πρόληψη των νόσων και την υιοθέτηση υγιεινών στάσεων και συμπεριφορών (π.χ. κάπνισμα κ.ά.).

Όσον αφορά την **Καρδιολογία & Νοσηλευτική**, έρευνα σχετικά με το οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου και τις επιπλοκές του στις γυναίκες, έδειξε ότι οι επιπλοκές ήταν παρούσες και στα δύο φύλα, με το ποσοστό θανάτων να είναι μεγαλύτερο στις γυναίκες. Ενδεχομένως σε αυτό το γεγονός να παίζουν σημαντικό ρόλο κάποιοι παράγοντες όπως η νοσηρότητα, η καθυστερημένη προσέλευση και η υποθεραπεία. Μια άλλη έρευνα έδειξε ότι οι γυναίκες νόσησαν τρεις φορές λιγότερο από τους άνδρες από στεφανιά νόσο με την υψηλότερη επίπτωση θανάτου στις γυναίκες. Οι βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις αναφέρθηκαν στον καθορισμό των κριτηρίων που θα πρέπει να πληρούν οι ασθενείς με οξύ στεφανιά σύνδρομο για να οδηγηθούν σε αγγειοπλαστική επέμβαση καθώς και στην αναζήτηση διεθνών και ευρωπαϊκών οδηγιών για την αντιμετώπιση του οξέως στεφανιάσιου συνδρόμου. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η έγκαιρη (μέσα στις δύο πρώτες ώρες) θρομβολυτική θεραπεία βελτιώνει σημαντικά την επιβίωση των ασθενών με Ο.Ε.Μ.

Ως προς το πεδίο **Νοσηλευτική επιστήμη και τέχνη**, η ερευνητική εργασία με θέμα το νοσηλευτικό επάγγελμα στην Ελλάδα και την Φινλανδία διερεύνησε παράγοντες που το επηρεάζουν (θετικά ή αρνητικά) όπως λόγους απομάκρυνσης ή προσέλκυσης στο επάγγελμα. Απεδείχθη ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές στις δύο χώρες, με την Ελλάδα να αντιμετωπίζει θεσμικά και λειτουργικά προβλήματα. Η διερεύνηση της βιβλιογραφίας σχετικά με την αυτονομία της νοσηλευτικής επιστήμης ανέδειξε ότι η νοσηλευτική είναι αυτόνομη επιστήμη που λειτουργεί συμπληρωματικά και ισότιμα με την ιατρική επιστήμη. **Ειδικότερα:** Οι νοσηλευτές πρέπει κατά τη διάρκεια των σπουδών τους να αποκτήσουν δεξιότητες-ικανότητες προκειμένου να μπορούν να εφαρμόσουν τη νοσηλευτική διεργασία κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους. Η εργασία αυτή ανέδειξε τις δεξιότητες - ικανότητες των νοσηλευτών. Στη συνέχεια διερεύνηθηκε ο βαθμός κατανόησης της νοσηλευτικής διεργασίας και των δεξιοτήτων από τους φοιτητές στη διάρκεια της κλινικής τους άσκησης. Οι γνωστικές και τεχνικές δεξιότητες των φοιτητών ήταν ανεπτυγμένες σε ικανοποιητικό επίπεδο. Οι κλινικοί εκπαιδευτές και γενικότερα το νοσηλευτικό προσωπικό, αποθάρρυναν τους φοιτητές στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών, συνήθης επικρατούσα κατάσταση που πρέπει να μας προβληματίσει για λήψη μέτρων προς τη σωστή κατεύθυνση. Ερευνήθηκαν και οι δεξιότητες του εκπαιδευτικού προσωπικού κατά την εξέλιξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Το συμπέρασμα είναι ότι ο εκπαιδευτικός πρέπει να χρησιμοποιεί δεξιότητες που να έχει ποσοτικά πολλές και ποιοτικά σύνθετες προκειμένου να επιτυγχάνει το στόχο του.

Οι περισσότερες εργασίες αφορούσαν στη **διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού** επαγγέλματος κατά την άσκηση της Νοσηλευτικής. Το νοσηλευτικό επάγγελμα είναι δύσκολο με την έννοια του κυκλικού ωραρίου και επηρεάζει την προσωπική, οικογενειακή και κοινωνική ζωή των εργαζομένων, το γεγονός αυτό οδηγεί σε επαγγελματική

εξουθένωση. Το επαγγελματικό στρες και η χαμηλού επιπέδου επαγγελματική ικανοποίηση έχει ως αποτέλεσμα την συχνή απουσία αλλά και την απομάκρυνση από το επάγγελμα. Σε αυτό έρχονται να προστεθούν οι άσχημες συνθήκες εργασίας, η έλλειψη προσωπικού ή έλλειψη οργάνωσης κ.α.

Αισιοδοξίας μήνυμα δίνει η εργασία που αναφέρεται στην **επίδραση της ομάδας** στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του νοσηλευτή, πράγμα που πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη τα στελέχη της Νέας που διοικούν το Νοσηλευτικό Προσωπικό, διότι δυστυχώς στην χώρα μας έχουμε μάθει να λειτουργούμε ως μονάδες και όχι ως ομάδες και αυτό αποβαίνει κυρίως σε βάρος των ασθενών.

Το γέλιο και το χιούμορ μπορεί να βελτιώσουν την ψυχική και σωματική υγεία των εργαζομένων, όπως μας περιέγραψε η εργασία με τις βιολογικές επιδράσεις του γέλιου στον ανθρώπινο οργανισμό καθώς και οι τακτικές ομαδικές έξοδοι του προσωπικού.

Η **διαχείριση παραπόνων** αφορά το οργανωτικό κομμάτι του νοσοκομείου και θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη προκειμένου να παίρνονται διορθωτικά μέτρα που αφορούν την βελτίωση της επικοινωνίας, τη συμπεριφορά, την προσβασιμότητα και την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Ως προς τις **Νοσοκομειακές Λοιμώξεις** ένα πολύ ενδιαφέρον γνωστικό πεδίο που οι νοσηλευτές πρέπει να το προσέξουν ιδιαίτερα και να βελτιώσουν τις γνώσεις τους ώστε να ελαχιστοποιήσουν το κίνδυνο των νοσοκομειακών λοιμώξεων. Είναι γνωστό ότι οι νοσοκομειακές λοιμώξεις επιδεινώνουν την πορεία της νόσου, αυξάνουν τη θνητότητα, παρατείνουν την νοσηλεία των ασθενών, με αποτέλεσμα να αυξάνεται το κόστος νοσηλείας για τα ταμεία, να στερείται άλλος ασθενής το κρεβάτι, να δημιουργείται οικογενειακό, οικονομικό, κοινωνικό και εργασιακό πρόβλημα στον ασθενή και το περιβάλλον του. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον σημερινό ίό της γρίπης A(H1N1). Τέλος, εισήγηση με τα μέτρα προστασίας των εργαζομένων των νοσοκομείων κατά των λοιμώξεων επισήμανε την αναγκαιότητα **συνεχούς εκπαίδευσης** του Νοσηλευτικού Προσωπικού στα μέτρα προστασίας κατά των λοιμώξεων προκειμένου να επιτευχθεί ο έλεγχος των νοσοκομειακών λοιμώξεων στα νοσηλευτικά ιδρύματα.

Η Πρόεδρος

Μ. Παπαδημητρίου

Η Γραμματέας

Ε. Αντωνάκη

ΠΤ ΕΣΝΕ Θράκη - Ι° Πανθρακικό Νοσηλευτικό Συνέδριο

Με επιτυχία ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του 1ου Πανθρακικού Νοσηλευτικού Συνεδρίου που έγινε στο Ξενοδοχείο THRAKI PALACE στην Αλεξανδρούπολη. **Το συνέδριο παρακολούθησαν 650 και πλέον σύνεδροι.**

Η τελετή έναρξης έγινε μέσα σε ένα πολύ ζεστό και φιλικό περιβάλλον, όπου ο επίτιμος καθηγητής του ΔΠΘ και πρόεδρος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ροδόπης - Έβρου, κ. Μηνόπουλος μας ταξίδεψε μέσα σε περίπου μία ώρα από το Δεδέαγατς στην Αλεξανδρούπολη. Ένα μάθημα Ιστορίας δεκάδων χρόνων έως σήμερα που παρουσιάστηκε με πολύ γλαφυρό και νοσταλγικό τρόπο.

Οι θεματικές ενότητες του Συνεδρίου κάλυψαν σε ικανοποιητικό βαθμό τις απαιτήσεις και τα ενδιαφέροντα των συνέδρων εστιάζοντας σε ένα μεγάλο φάσμα της Νοσηλευτικής και προβάλλοντας τις αναγκαιότητες και τις προκλήσεις του άμεσου μέλλοντος για την εξέλιξη της Νοσηλευτικής Επισήμης. Στο συνέδριο παρευρέθησαν επίσης συνάδελφοι από **Τουρκία** και **Βουλγαρία** και μας ανέπτυξαν το σύστημα πιστοποίησης του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Αδριανούπολης (Trakya Hospital) και τον τρόπο λειτουργίας του τμήματος Λοιμώξεων στο Νοσοκομείο S. George της Φιλιππούπολης αντίστοιχα. Αξίζει να σημειωθεί ότι και τα δύο νοσοκομεία είναι πιστοποιημένα κατά ISO.

Όλες οι συνεδρίες κατέδειξαν έντονα την ανάγκη ανάπτυξης νοσηλευτικών διαδικασιών (πρωτοκόλλων) και τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου προγράμματος της πιστοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών Υγείας.

Επίσης αναδείχθηκε ως άμεση και επιτακτική ανάγκη η βελτίωση και τροποποίηση της υπάρχουσας νομοθεσίας σχετικά με τη αστική και ποινική ευθύνη των νοσηλευτών.

Επιστημονική εκδήλωση εις μνήμη ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΛΑΝΑΡΑ

Ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος και το Τμήμα Νοσηλευτικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών διοργανώνουν επιστημονική εκδήλωση εις μνήμη της Βασιλικής Λανάρα, Καθηγήτριας Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, τ. Διευθύντριας Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του ΓΝΑ «Ο Ευαγγελισμός» και Προέδρου του ΕΣΝΕ, για τη σύμπληρωση ενός έτους από την εκδημία της.

Η Ημερίδα θα πραγματοποιηθεί στις 18 Φεβρουαρίου 2010, ημέρα Πέμπτη και ώρα 8:30-13:00 στην αίθουσα του Πανεπιστημίου «Κωστής Παλαμάς» (Ακαδημίας & Σίνα).

Περισσότερες πληροφορίες θα δημοσιευθούν στο δελτίο Ιανουαρίου και θα ανακοινωθούν στην ιστοσελίδα του ΕΣΝΕ: www.esne.gr.

Έκτακτη Συνάντηση σχεδιασμού δράσης έναντι του πανδημικού στελέχους της γρίπης (H1N1) 2009

Μετά από πρόσκληση του προέδρου του ΚΕΕΛΠΝΟ και Γ. Σαρόγλου πραγματοποιήθηκε συνάντηση στα γραφεία του ΚΕΕΛΠΝΟ την Παρασκευή 18 Δεκεμβρίου 2009 στην οποία παρευρέθηκαν, η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΝΕ), ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΣΝΕ) και η Ελληνική Εταιρεία Ελέγχου Λοιμώξεων (ΕΕΕΛ).

Ο σκοπός της συνάντησης αφορούσε τον Σχεδιασμό Δράσης για την τη συνέχιση του εμβολισμού και την προστασία των ευπαθών ομάδων πληθυσμού έναντι του πανδημικού στελέχους της γρίπης (H1N1) 2009.

Μετά από ανταλλαγή απόψεων και προβληματισμό οι παραπάνω φορείς συμφώνησαν για την αναγκαιότητα ενημέρωσης, πληροφόρησης και δημιουργίας θετικής στάσης των νοσηλευτών της χώρας σχετικά με τον εμβολιασμό τους έναντι του πανδημικού στελέχους της γρίπης (H1N1) 2009 καθώς και για την άμεση ανάπτυξη κοινών δραστηριοτήτων για τον σκοπό αυτό.

**Εμβολιαστείτε για
τον H₁N₁**

Για εσάς & τους ασθενείς σας

Προστασία των ευπαθών ομάδων πληθυσμού

Το Γραφείο Εκπαίδευσης του ΓΝΑ ΛΑΪΚΟ, έχει ανανεώσει τις ιστοσελίδες του, με πληροφορίες για Συνέδρια και Σεμινάρια που αφορούν τον χώρο της Υγείας. Μπορείτε να τις επισκεφτείτε πατώντας στην παρακάτω διεύθυνση:
http://www.laiko.gr/ekpaideysi_laiko/index.htm

**Γίνε
Εθελοντής
ΑΘΗΝΑ 2011**

Η ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΖΩΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΘΕΣΣΕΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ

Το Nursing Times σε έρευνα που πραγματοποίησε μέσω διαδικτύου, στο nursingtimes.net, με συμμετοχή 830 επισκεπτών, καταλήγει ότι, πολλοί νοσηλευτές αδυνατούν να παρατηρήσουν-εκτιμήσουν αξιόπιστα, τα ζωτικά σημεία των ασθενών τους. Σχεδόν ένας στους τέσσερις από τους ερωτηθέντες, μπορούσαν να ανακαλέσουν τουλάχιστον μια περίπτωση κατά τον τελευταίο μήνα, αποτυχίας ορθής εκτίμησης της κατάστασης του ασθενή με αποτέλεσμα να επιδεινωθεί. Η διαπίστωση αυτή περιγράφεται ως «σχεδόν καταστροφική» από τον σύμβουλο του RCN σε θέματα οξείας και επείγουσας εντατικής φροντίδας, Alan Dobson. «Όλοι οι νοσηλευτές και προϊστάμενοι οφείλουν να εξετάσουν πραγματικά αυτή την κατάσταση και να δουν αν αυτή η κατάσταση ισχύει και για αυτούς. Μπορεί βέβαια αυτό να συμβαίνει για μεγάλο χρονικό διάστημα αλλά αν δεν δράσουμε τώρα η κατάσταση θα γίνει χειρότερη», πρόσθεσε.

Ένας από τους ερωτηθέντες δήλωσε ότι μπορούσε να αναφέρει «τουλάχιστον 20 περιστατικά αποτυχίας αποτελεσματικής παρακολούθησης των ζωτικών σημείων, που συνέβαλαν στην επιδείνωση της κατάστασης του ασθενή. Η χρήση συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης (πρωτόκολλα) –όπου τα ζωτικά σημεία του ασθενή μετριώνται και στη συνέχεια αξιολογούνται και βαθμολογούνται– θα μπορούσε να συμβάλει στην πρόληψη τέτοιων καταστάσεων. Όμως σύμφωνα με τους συμμετέχοντες στην έρευνα, ένας στους πέντε αναφέρει ότι τέτοια πρωτόκολλα ήταν «σπάνια» ή «ποτέ» δεν χρησιμοποιούνταν στο τμήμα τους. Και μόνο το 27% αναφέρει, ότι χρησιμοποιεί μια τυπική διαδικασία όταν η κατάσταση του ασθενή επιδεινώνεται.

Ο κ. Dobson, πιστεύει ότι η χρήση τέτοιων πρωτόκολλων πρέπει να υιοθετηθεί σε κάθε τμήμα. Τα πρωτόκολλα αυτά παρέχουν τον αλγόριθμο της φροντίδας και έγκαιρα προειδοποιούν το προσωπικό για αλλαγές στην κατάσταση του ασθενή. «Βέβαια αν δεν χρησιμοποιήσουν κάτι τέτοιο, θα πρέπει να χρησιμοποιούν κάτι καλύτερο.» Επίσης πολλοί νοσηλευτές αισθάνονται ότι η αυξημένη χρήση της τεχνολογίας –αυτοματοποιημένη καταγραφή της αρτηριακής πίεσης– προκαλεί εξάρτηση και τυφλή υπακοή. Το 42% δήλωσε αδυναμία να εντοπίσει σημάδια επιδείνωσης του ασθενή χωρίς τη χρήση εξοπλισμού. Παρόλο που το 85% χρησιμοποιεί τέτοιον εξοπλισμό, σχεδόν 40% δεν είχε λάβει καμία εκπαίδευση για τη χρήση

του. Μόνο οι μισοί από τους ερωτηθέντες δήλωσαν ότι δεν είναι «βέβαιοι» ή «αρκετά βέβαιοι» ότι το προσωπικό που καθημερινά κάνει εκτίμηση της κατάστασης είναι σε θέση να παρατηρήσει και να εντοπίσει τις σημαντικές αλλαγές που θα μπορούσαν να υποδεικνύουν μια στροφή προς το χειρότερο. Επίσης το 47% απάντησαν ότι δεν ήταν σίγουροι ότι μπορούσαν να παρέμβουν αποτελεσματικά αν οι παρατηρήσεις που έκαναν υποδείκνυαν κάτι τέτοιο.

«Είναι εύκολο να μετρήσεις την αρτηριακή πίεση ή τη θερμοκρασία αλλά η αξιολόγηση αυτών των δεδομένων και η εκτίμηση της κατάστασης του ασθενή απαιτεί υψηλού επιπέδου δεξιότητες.»

Η αξιόπιστη παρατήρηση-αξιολόγηση του ασθενή και η εντόπιση της επιδείνωσης αποτελούν κεντρικά σημεία του Εθνικού Οργανισμού Ασφάλειας του Ασθενή (NPSA). Αυτό που προσπαθεί ο οργανισμός αυτός είναι η δεσμευση των νοσηλευτών σε τέτοιες πρακτικές. Έχει δημιουργηθεί ένας δείκτης κλινικής παρατήρησης όπου θέτει τα ελάχιστα όρια για τεκμηρίωση, συχνότητα παρατήρησης και τη χρήση έγκαιρης προειδοποίησης. Η Martin Fletcher, διευθύνων σύμβουλος της NPSA, τονίζει ότι η εκτίμηση της επιδείνωσης του ασθενή βρίσκεται σε υψηλή θέση στην ημερήσια διάταξη για την ασφάλεια των ασθενών. Και προσθέτει: «η απλή μέτρηση μπορεί να σώσει ζωές, το βλέπουμε αυτό συνέχεια. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι η εφαρμογή και η ενσωμάτωση αυτών στην καθημερινή κλινική πράξη».

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας δήλωσε ότι η ασφάλεια των ασθενών αποτελεί προτεραιότητα τόσο δική τους όσο και του Εθνικού Συστήματος Υγείας (NHS). Οι νοσηλευτές πρέπει να παρατηρούν τους ασθενείς τους αποτελεσματικά και να λαμβάνουν ευφυείς αποφάσεις σχετικά με την συχνότητα και το είδος της παρατήρησης έτσι ώστε να μπορούν να παρέμβουν όταν η κατάσταση του ασθενή αλλάζει. Οι δεξιότητες των νοσηλευτών στην παρατήρηση θα τεθούν σε περαιτέρω έλεγχο κατά τους επόμενους 12 μήνες. Όταν το αποτέλεσμα είναι «αδυναμία διάσωσης» του ασθενή τότε η παρατήρηση θα είναι ένας από τους τομείς που πρέπει να εξεταστούν. Η επιτροπή Νοσηλευτικής και Μαιευτικής της κυβέρνησης εξετάζει επίσης τους βασικούς άξονες της νοσηλευτικής φροντίδας, συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων της παρατήρησης.

EARLY WARNING SCORE**For all emergency and compromised post ITU patients**

This should be assessed on all emergency admissions, major surgery, all patients returning from ITU/HDU and any patient that you are concerned about. *If outside this range call cardiac arrest team.

Date of admission	Affix patient label here						
Consultant							
Ward							
Date							
Time							
HR 30-180*							
BP <60*							
Resp. rate 8-40*							
Central Nervous System							
Temp.							
Urine							
Score							
Doctor Y / N							
Grade if called							

Score	3	2	1	0	1	2	3
HR per minute		<40	41-50	51-100	101-110	111-129	>130
BP systolic	<70	71-80	81-100	101-199		>200	
Resp per minute		<8		9-14	15-20	21-29	>30
Central Nervous System				Alert	Drowsy/ rousable to voice or newly confused	To pain	Un- responsive
Temperature		<35		35.1-37.5	>37.5		
Urine output	Nil	<20mls/2hrs or has not voided within 4hrs of admission	20-50ml/2hrs or has not voided within 4hrs of admission	>50ml/2hrs			

If the patient has a score of 3 or more follow the flowchart overleaf ☺

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες ένας όλο και μεγαλύτερος λαθών κατά την παροχή φροντίδας των ασθενών. Ακόμα και σε χώρες με αναπτυγμένα συστήματα υγείας καταγράφονται σφάλματα στο 10% περίπου των περιπτώσεων νοσηλείας στο νοσοκομείο. Ανάλογη είναι η συχνότητα λαθών που παρατηρούνται και στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια υγειονομική περίθαλψη. Το Institute Of Medicine ορίζει ως λάθος (error) την αποτυχία μιας προγραμματισμένης ενέργειας να εκπληρωθεί με τον τρόπο που είχε σχεδιαστεί. Η βλάβη που προκαλείται στον ασθενή από θεραπευτική παρέμβαση και όχι από την υποκείμενη νόσο, ορίζεται ως ανεπιθύμητο συμβάν (adverse event). Τα λάθη διακρίνονται σε α) ενεργά (συμβαίνουν σε επίπεδο απόμου και οι συνέπειές τους είναι άμεσες), και β) λανθάνοντα (πιθανόν βρίσκονται πέρα από τη σφαίρα ελέγχου του απόμου και αφορούν λάθη στο σχεδιασμό του συστήματος, ή στην αναποτελεσματική οργανωτική δομή ή στην προβληματική εγκατάστασή της συντήρησης του εξοπλισμού). Οι επιδράσεις των λανθανόντων λαθών μπορεί να εμφανίζονται με καθυστέρηση επών ή μηνών μετά τη γέννησή τους, αλλά μπορεί να οδηγήσουν σε ένα μικρό καταρράκτη ενεργών λαθών που καταλήγει στην εμφάνιση βλάβης). Κατά τον Reason η πλειονότητα των λαθών στις υπηρεσίες υγείας είναι αποτέλεσμα συνδυασμού ενεργού λάθους και αδυναμιών του συστήματος υγείας.

Ερευνητικά δεδομένα γνωστοποιούν με σαφήνεια πως στη συνείδηση των επαγγελματιών υγείας οι νοσηλευτές θεωρούνται ως η ομάδα με την κύρια ευθύνη για την ασφάλεια των ασθενών. Σε σχετική έρευνα, ποσοστό 96% των νοσηλευτών και μεγαλύτερο του 90% του ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού μεταβίβαζε την πρωταρχική ευθύνη στους νοσηλευτές. Αξιοσημείωτο είναι επίσης πως στο σύνολο του δείγματος μόλις το 22% είχε την πεποιθήση πως η ασφάλεια των ασθενών είναι ισομερώς κατανεμημένη μεταξύ των διαφορετικών ειδικοτήτων.

Η συμβολή των νοσηλευτών στην παροχή ασφαλών υπηρεσιών υγείας είναι ουσιαστική. Παράγοντες που αφορούν τις εργασιακές συνθήκες των νοσηλευτών έχουν πραγματικό αντίκτυπο στην ασφαλή φροντίδα των ασθενών. Η χαμηλή αναλογία νοσηλευτών/ασθενών, ο φόρτος εργασίας και τα εξαντλητικά ωράρια εργασίας απειλούν σοβαρά την ασφάλεια των ασθενών. Σχετική βιβλιογραφία καταδεικνύει την ύπαρξη συσχέτισης μεταξύ της συχνότητας εμφάνισης σφαλμάτων και της επάρκειας του νοσηλευτικού προσωπικού, με αξιοσημείωτη αύξηση της συχνότητας των σφαλμάτων να περιγράφεται σε νοσηλευτικά ιδρύματα στελεχωμένα με μικρά ποσοστά διπλωματούχων νοσηλευτών.

Η ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας είναι απόλυτα συνυφασμένη με το νοσηλευτικό έργο. Η επαρκής στελέχωση των νοσηλευτικών τμημάτων τόσο αριθμητικά, όσο και με τις κατάλληλες κατηγορίες προσωπικού οδηγεί σε μείωση της εμφάνισης επιπλοκών, όπως την ανάπτυξη ελκών και κατακλίσεων, μετεγχειρητικών λοιμώξεων, βλαβών από πτώσεις και νοσοκομειακής πνευμονίας. Στα πλαίσια της νοσηλευτικής πρακτικής σημειώνονται λάθη που αφορούν άμεσα στην απόδοση των νοσηλευτών. Σφάλματα κατά τη χορήγηση της φαρμακευτικής αγωγής, όπως η παράλειψη δόσης, ή η χορήγηση λάθους φαρμάκου, ή η χορήγηση ακατάλληλης δόσης, ή η χορήγηση από λάθος οδό, αφορούν στην άμεση αλληλεπίδραση νοσηλευτή και ασθενή. Η μελέτη τέτοιων περιστατικών κατέδειξε πως απορρέουν από συνδυασμό παραγόντων που περιλαμβάνουν απόσπαση της προσοχής από περιβαλλοντικούς

παράγοντες, ανεπαρκής επικοινωνία, λανθασμένη σήμανση των φαρμάκων και απόκλιση από τις πολιτικές του νοσοκομείου. Ωστόσο, σε μία μελέτη αναφέρεται πως η επαγρύπνηση των νοσηλευτών προστατεύει τους ασθενείς από ανασφαλείς παρεμβάσεις. Συγκεκριμένα, βρέθηκε πως οι παρατηρήσεις των νοσηλευτών παρεμπόδισαν την επιτέλεση λαθών στη φαρμακευτική αγωγή που προέρχονταν από ιατρούς ή φαρμακοποιούς σε ποσοστό 86%.

Η διασφάλιση υψηλής ποιότητας φροντίδας και η ελαχιστοποίηση των σφαλμάτων απαιτεί μία συστηματική προσέγγιση που αφορά όλα τα στάδια σχεδιασμού και εκτέλεσης της νοσηλευτικής φροντίδας. Ο σχεδιασμός της εργασίας με σκοπό την ασφάλεια σημαίνει την προσεκτική ανάπτυξη των νοσηλευτικών ρόλων, ώστε να αντισταθμίζονται περιορισμοί όπως η εξουθένωση και το στρες. Επίσης, συνίσταται στην αναγνώριση και κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού όσον αφορά συγκεκριμένες διαδικασίες φροντίδας και λειτουργίας του εξοπλισμού. Προτείνεται η χρήση πρωτοκόλλων και checklists για την εκτέλεση όσο το δυνατόν περισσότερων διαδικασιών φροντίδας. Η συμμόρφωση με αυτές τις συστάσεις εργασίας μειώνει το ενδεχόμενο εμφάνισης κακής κρίσης και κατευθύνουν υπεύθυνα τις ενέργειες του λιγότερο εξοικειωμένου προσωπικού.

Η αλληλεξάρτηση του νοσηλευτικού έργου με αυτό άλλων επαγγελματών υγείας δημιουργεί την ανάγκη ενίσχυσης των επικοινωνιακών δεξιοτήτων των μελών της θεραπευτικής ομάδας. Η ειραρχική διαβάθμιση του προσωπικού δεν πρέπει να δημιουργεί φραγμούς στην επικοινωνία μεταξύ των μελών της ομάδας και η ροή των πληροφοριών και παρατηρήσεων επιτρέπεται από και προς όλα τα μέλη του προσωπικού.

Τέλος, απαιτείται η ανάπτυξη ενός συστήματος αναφοράς και καταγραφής των λαθών σε ένα μη ενοχικό περιβάλλον. Η αναφορά των σφαλμάτων και η ανάλυση των παραγόντων που συντέλεσαν στην πρόκλησή τους βοηθά στην αναδιαμόρφωση του συστήματος υγείας με παρεμβάσεις που έχουν ως απώτερο σκοπό τη μη επανάληψή τους στο μέλλον.

Σταφυλάρακή Μαρία Νοσηλεύτρια ΠΕ «ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ» Γ.Ν.Α.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Kohn LT, Corrigan J, Donaldson MS, McKay T, Pike KC. *To err is human*. Washington, DC:National Academy Press ; 2000.
2. Reason, J (1997). *Managing the Risks of Organisational Accidents*. Ashgate Publishing, Aldershot, UK.
3. Cool, F,A; Guttmann,K; and Clare. *An Error by any other name*. American Journal of Nursing. 2004,104:32-43.
4. Institute Of Medicine Report, *Keeping patients safe: Transforming the work environment of nurses*. Washington,DC, November 4 2003.
5. Ramsey G, *Nurses, medical errors and the culture of blame*. Hastings Center Report, March- April , 2005.
6. Carthey J., *Medication errors: Causes, prevention and reduction*. British Journal Of Haematology, 2002, 166:255-265.
7. Leape, et al *Systems analysis of adverse drug events*. JAMA, 1995, 274:35-43.
8. Wakefieldm., Maddox PJ., Bull J. *Health care errors: Nursing's perspective*. Center for Health Policy, Research & Ethics. George Mason University, 2004.
9. Waring, JJ. *Beyond blame:cultural barriers to medical incident reporting*. Social Science & Medicine. 2005, 60:1927-1935.

Επερώτηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας 2005/36/ΕC από τα κράτη μέλη της ΕΕ

Η ελεύθερη μετακίνηση των επαγγελματιών μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ουσιαστική για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, που ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ καθώς επίσης και την προσωπική και επαγγελματική εμπειρία των ενδιαφερόμενων ατόμων. Η αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, όπως ρυθμίζεται από την οδηγία 2005/36/ΕC, πρέπει να αποτελεί ένα βήμα προς τα εμπρός από αυτή την άποψη. Εντούτοις, κανένα από τα κράτη μέλη δεν τήρησε την προθεσμία της 20ης Οκτωβρίου 2007 για την ενσωμάτωση της οδηγίας 2005/36/ΕC. Από τότε, δεν έχουν ενσωματώσει όλα τα κράτη μέλη την οδηγία και μερικές παραβάσεις βρίσκονται ακόμα σε εξέλιξη.

Στις 17-12-2009 συζητήθηκε μια επερώτηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2005/36/ΕC και την αξιολόγηση των κρατών μελών όσον αφορά την σύγκλισή τους με αυτήν. Η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2005/36/ΕC έχει επιπτώσεις σε περισσότερο από 800 διαφορετικά επαγγέλματα που ρυθμίζονται από τα κράτη μέλη σε ολόκληρη την ΕΕ καθώς και στο νοσηλευτικό επάγγελμα. Παρακάτω μπορείτε να δείτε την αξιολόγηση της Ελλάδας σχετικά με την πρόοδο που έκανε για την εφαρμογή της Οδηγίας 2005/36/ΕC (τα παρακάτω στοιχεία δόθηκαν από τα κράτη μέλη και δεν συνδέονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή - πηγή European Federation of Nurses Associations - EFN).

1. Συνολική εκτίμηση

Η περίοδος για την εναρμόνιση με την Οδηγία 2005/36/ΕC έληξε στις 20 Οκτωβρίου 2007.

Κράτος μέλος	Πλήρης ενσωμάτωση (ΝΑΙ /ΟΧΙ)	Αν όχι πότε προβλέπεται ότι θα ολοκληρωθεί η ενσωμάτωση;	Αριθμός ανακοινώσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την ενσωμάτωση μέχρι σήμερα
Ελλάδα	ΟΧΙ	;	0

2. Ο αριθμός των μέτρων που ελήφθησαν και το αναμενόμενο χρονικό πλαίσιο για την ολοκλήρωση της ενσωμάτωσης

Η οδηγία 2005/36/ΕC συμπεριλαμβάνει 15 προηγούμενες οδηγίες. Επηρεάζει περισσότερα από 800 διαφορετικά επαγγέλματα στα κράτη μέλη της ΕΕ. Συνεπώς, μερικά κράτη μέλη έπρεπε να έχουν υιοθετήσει έναν σημαντικό αριθμό μέτρων.

Κράτος μέλος	Πλήρης ενσωμάτωση (ΝΑΙ /ΟΧΙ)	Επιτεύχθηκε συμφωνία; (ΝΑΙ /ΟΧΙ)	Έκδοση απόφασης από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο	Υπαρξη οργανισμού για την διαχείριση της ενσωμάτωσης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
Ελλάδα	ΟΧΙ	ΟΧΙ	C-465/08 της 02.07.2009	ΝΑΙ

3. Προσωρινή παροχή υπηρεσιών

Η οδηγία 2005/36/ΕC διευκολύνει την προσωρινή παροχή υπηρεσιών με την αντικατάσταση του προηγούμενου συστήματος του «προγενέστερου ελέγχου» των προσόντων από το απλούστερο, **προαιρετικό**, σύστημα της **προγενέστερης δήλωσης**.

Εντούτοις, λόγω της ανάγκης να προστατευθούν οι καταναλωτές, ένας προγενέστερος έλεγχος των προσόντων μπορεί να διατηρηθεί για τα επαγγέλματα που σχετίζονται με την δημόσια υγεία ή ασφάλεια (άρθρο 7 (4) της οδηγίας). Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τις επιλογές που έχουν εφαρμόσει τα κράτη μέλη.

Κράτος μέλος	Υπάρχουν διατάξεις για παροχή προσωρινών υπηρεσιών που εφαρμόζονται πλήρως; (ΝΑΙ /ΟΧΙ)	Αν ναι, απαιτείται μια δήλωση; (ΝΑΙ /ΟΧΙ)	Αν απαιτείται δήλωση αυτό ισχύει για όλα τα επαγγέλματα; (ΝΑΙ /ΟΧΙ)	Υπάρχουν περιπτώσεις που δεν απαιτείται δήλωση; (ΝΑΙ /ΟΧΙ)	Έχει εφαρμοστεί το άρθρο 7(4); (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
Ελλάδα	ΟΧΙ	;	;	;	;

Το άρθρο 7 (4) της οδηγίας 2005/36/ΕC επιτρέπει στα κράτη μέλη να παρέχουν έναν προγενέστερο έλεγχο των προσόντων για τα επαγγέλματα τα σχετικά με την δημόσια υγεία ή ασφάλεια.

4. Μόνιμη εφαρμογή

Η οδηγία 2005/36/ΕC παρέχει τους αμοιβαίους μηχανισμούς αναγνώρισης όταν ένα επάγγελμα είναι ρυθμισμένο σε ένα κράτος μέλος υποδοχής. Τρεις διαφορετικοί μηχανισμοί πρέπει να εφαρμοστούν:

- Αυτόματη αναγνώριση των προσόντων για επτά «**τομεακά** επαγγέλματα στα οποία η εκπαίδευση/κατάρτιση είναι εναρμονισμένη (γιατροί, οδοντίατροι, φαρμακοποιοί, κτηνιατρικοί χειρούργοι, μαιευτές, **νοσηλευτές** και αρχιτέκτονες). • Αυτόματη αναγνώριση για τα **επαγγέλματα στους τομείς των τεχνών, βιομηχανίας και εμπορίου** βάσει των ετών επαγγελματικής εμπειρίας. • Το «**γενικό σύστημα**» στο πλαίσιο του οποίου το κράτος μέλος υποδοχής αποφασίζει για μια περίπτωση πρέπει να ισχύει για όλα τα άλλα κατοχυρωμένα νομοθετικά επαγγέλματα.

Κράτος μέλος	Καλύπτονται όλα τα «τομεακά» επαγγέλματα; (ΝΑΙ /ΟΧΙ)	Καλύπτονται όλα τα επαγγέλματα στους τομείς των τεχνών, βιομηχανίας και εμπορίου; (ΝΑΙ /ΟΧΙ)	Έχει εφαρμοστεί ένα γενικό σύστημα; (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
Ελλάδα	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

37^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΣΝΕ

Το 37^ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο του ΕΣΝΕ θα πραγματοποιηθεί από 3 έως 6 Μαΐου 2010 στη Χαλκιδική στο Ξενοδοχείο Porto Carras Grant Resort. Η διοργάνωση του Συνεδρίου έχει ανατεθεί στην εταιρεία:

Zita Congress A.E.

1^ο χλμ. Λ. Παιανίας-Μαρκοπούλου, 19002 Παιανία

Τηλ: +30 211 1001790, Fax: +30 210 6642116

Email: esne10@zita-congress.gr

Μπορείτε να κάνετε και εγγραφή online μέσω της ιστοσελίδας του Συνεδρίου: www.esnecongress2010.gr

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Κατηγορίες Συμμετεχόντων	Έως 23 Απριλίου 2010	Από 24 Απριλίου 2010 και κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου
Μέλη ΕΣΝΕ	70 €	90 €
Μη Μέλη ΕΣΝΕ	130 €	150 €
Φοιτητές	30 €	40 €

Το ποσό εγγραφής περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- ✓ Παρακολούθηση του Επιστημονικού Προγράμματος
- ✓ Συμμετοχή στην Εναρκτήρια Τελετή του Συνεδρίου
- ✓ Συμμετοχή στη Δεξίωση έποδοχής
- ✓ Συνεδριακό Υλικό
- ✓ Καφέ στα Διαλείμματα

Οι φοιτητές και οι μαθητές ΙΕΚ και μέσης νοσηλευτικής εκπαίδευσης χρειάζεται να βεβαιώνουν την ιδιότητα τους προσκομίζοντας τη φοιτητική τους ταυτότητα ή πάσο ή βεβαίωση από το εκπαιδευτικό ίδρυμα στο οποίο φοιτούν.

Η καταβολή του σχετικού ποσού συνοδεύεται απαραιτήτως από το Δελτίο Εγγραφής, το οποίο υποβάλλεται συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο, προκειμένου να μπορεί να γίνει η σχετική ταυτοποίηση των στοιχείων.

ΠΡΟΕΓΓΡΑΦΕΣ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ

Προεγγραφές

Προεγγραφές γίνονται με τη συμπλήρωση και αποστολή των Δελτίων Εγγραφής μέχρι τις 23 Απριλίου 2010 προς τη διοργανώτρια εταιρεία.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ ΑΠΟ ΑΘΗΝΑ ΓΙΑ 4 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ (2-6 ΜΑΪΟΥ 2010)		
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	ΔΙΚΛΙΝΟ ΚΑΤ' ΑΤΟΜΟ	ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ
MELITON (5*****)	625 €	745 €
SITHONIA (5*****)	625 €	745 €
ATHENA PALLAS (5*****)	605 €	705 €
ANTHEMUS SEA (4****)	605 €	705 €
LAGOMANDRA (4****)	605 €	745 €
ARETI (3***)	585 €	645 €
SUNSET (3***)	600 €	670 €
LILLY ANN (3***)	600 €	670 €

Τα παραπάνω τουριστικά πακέτα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: Αεροπορική μεταφορά Αθήνα - Θεσσαλονίκη και αντίστροφα (συμπεριλαμβανομένων φόρων αεροδρομίων και κόστους καυσίμων). Μεταφορά από το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης προς τα ξενοδοχεία διαμονής και αντίστροφα. 4 διανυκτερεύσεις με πρωινό (2-6 Μαΐου 2010). Γεύμα καθημερινά για τις ημέρες διεξαγωγής του Συνεδρίου. Καθημερινή μεταφορά από τα ξενοδοχεία διαμονής στο συνεδριακό κέντρο και αντίστροφα.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ ΟΔΙΚΩΣ ΑΠΟ ΑΘΗΝΑ ΓΙΑ 4 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ (2-6 ΜΑΪΟΥ 2010)

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	ΔΙΚΛΙΝΟ ΚΑΤ' ΑΤΟΜΟ	ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ
MELITON (5*****)	465 €	585 €
SITHONIA (5*****)	465 €	585 €
ATHENA PALLAS (5*****)	445 €	545 €
ANTHEMUS SEA (4****)	445 €	545 €
LAGOMANDRA (4****)	445 €	585 €
ARETI (3***)	415 €	475 €
SUNSET (3***)	415 €	485 €
LILLY ANN (3***)	415 €	485 €

Τα παραπάνω τουριστικά πακέτα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Οδική μεταφορά Αθήνα - Χαλκιδική και αντίστροφα. 4 διανυκτερεύσεις με πρωινό (2-6 Μαΐου 2010). Γεύμα καθημερινά για τις ημέρες διεξαγωγής του Συνεδρίου. Καθημερινή μεταφορά από το ξενοδοχείο διαμονής στο συνεδριακό κέντρο και αντίστροφα.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ ΟΔΙΚΩΣ ΑΠΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΓΙΑ 4 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ (2-6 ΜΑΪΟΥ 2010)

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	ΔΙΚΛΙΝΟ ΚΑΤ' ΑΤΟΜΟ	ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ
MELITON (5*****)	430 €	550 €
SITHONIA (5*****)	430 €	550 €
ATHENA PALLAS (5*****)	410 €	510 €
ANTHEMUS SEA (4****)	410 €	510 €
LAGOMANDRA (4****)	410 €	550 €
ARETI (3***)	410 €	470 €
SUNSET (3***)	420 €	490 €
LILLY ANN (3***)	420 €	490 €

Τα παραπάνω τουριστικά πακέτα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Οδική μεταφορά Θεσσαλονίκη - Χαλκιδική και αντίστροφα. 4 διανυκτερεύσεις με πρωινό (2-6 Μαΐου 2010). Γεύμα καθημερινά για τις ημέρες διεξαγωγής του Συνεδρίου. Καθημερινή μεταφορά από το ξενοδοχείο διαμονής στο συνεδριακό κέντρο και αντίστροφα.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ ΟΔΙΚΩΣ ΑΠΟ ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΓΙΑ 4 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ (2-6 ΜΑΪΟΥ 2010)

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	ΔΙΚΛΙΝΟ ΚΑΤ' ΑΤΟΜΟ	ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ
MELITON (5*****)	450 €	570 €
SITHONIA (5*****)	450 €	570 €
ATHENA PALLAS (5*****)	430 €	530 €
ANTHEMUS SEA (4****)	430 €	530 €
LAGOMANDRA (4****)	430 €	570 €
ARETI (3***)	390 €	450 €
SUNSET (3***)	400 €	470 €
LILLY ANN (3***)	400 €	470 €

Τα παραπάνω τουριστικά πακέτα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Οδική μεταφορά Ιωάννινα - Χαλκιδική και αντίστροφα. 4 διανυκτερεύσεις με πρωινό (2-6 Μαΐου 2010). Γεύμα καθημερινά για τις ημέρες διεξαγωγής του Συνεδρίου. Καθημερινή μεταφορά από το ξενοδοχείο διαμονής στο συνεδριακό κέντρο και αντίστροφα.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ ΟΔΙΚΩΣ ΑΠΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ ΓΙΑ 4 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ (2-6 ΜΑΪΟΥ 2010)

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	ΔΙΚΛΙΝΟ ΚΑΤ' ΑΤΟΜΟ	ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ
MELITON (5*****)	460 €	580 €
SITHONIA (5*****)	460 €	580 €
ATHENA PALLAS (5*****)	440 €	540 €
ANTHEMUS SEA (4****)	440 €	540 €
LAGOMANDRA (4****)	440 €	580 €
ARETI (3***)	400 €	460 €
SUNSET (3***)	410 €	480 €
LILLY ANN (3***)	410 €	480 €

Τα παραπάνω τουριστικά πακέτα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Οδική μεταφορά Αλεξανδρούπολη - Χαλκιδική και αντίστροφα. 4 διανυκτερεύσεις με πρωινό (2-6 Μαΐου 2010). Γεύμα καθημερινά για τις ημέρες διεξαγωγής του Συνεδρίου. Καθημερινή μεταφορά από το ξενοδοχείο διαμονής στο συνεδριακό κέντρο και αντίστροφα.

37^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

3-6
ΜΑΪΟΥ
2010

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ

PORTO CARRAS RESORT

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ

Μαρούλιον 2, Πάργος Αθηνών,
Γ' Κτήριο 115 27 Αθηνά
Τηλ.: 210 7702861, 210 7485307
Fax: 210 7790360
E-mail: esne@esne.gr
Web Site: www.esne.gr

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ZITA CONGRESS A.E.
1ο όρ. Λ. Παπαϊωνά Μαρκοπούλου
19002 Πατσιά
Τηλ: +30 211 1001790
Fax: +30 210 6642116
Email: esne10@zita-congress.gr
Web: www.zita-congress.gr

www.esnecongress2010.gr

Σημαντικές Ημερομηνίες

- ΛΗΞΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ **20/01/2010**
- ΛΗΞΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΙΑ CD-ROM ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΒΡΑΒΕΥΣΗ **26/02/2010**
- ΛΗΞΗ ΠΡΟΕΓΓΡΑΦΩΝ ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ **23/04/2010**

Δικαιώμα συμμετοχής

Κατηγορίες Συμμετέχοντων	Έως 23/04/2010	Από 24/04/2010 και κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου
Μέλη ΕΣΝΕ	70 €	90 €
Μη Μέλη ΕΣΝΕ	130 €	150 €
Φοιτητές	30 €	40 €

Το ποσό εγγραφής περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Παρακολούθηση Επιστημονικού Προγράμματος
- Συμμετοχή στην Εναρκτήρια Τελετή του Συνεδρίου
- Συμμετοχή στη Δεξιώση Υποδοχής
- Συνεδριακό Υλικό
- Καφέ στα Διαλείμματα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ:

ΤΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΝΑΙ ΕΝΤΥΠΟ ΠΟΛΥΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ.
ΦΙΛΟΔΟΣΣΕΙ ΝΑ ΦΙΛΟΞΕΝΗΣΣΕΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟΦΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΕΙΣ. ΤΑ ΑΡΘΡΑ ΕΙΝΑΙ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ.
ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΡΘΡΟ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΦΕΡΕΙ Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΕΣΝΕ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΣΝΕ
2008 - 2012

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
ΕΛΕΝΗ ΚΥΡΙΤΣΗ-ΚΟΥΚΟΥΛΗ

Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:
ΗΡΩ ΜΠΡΟΚΑΛΑΚΗ-ΠΑΝΑΝΟΥΔΑΚΗ

Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΒΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΟΥΣΗΣ

ΤΑΜΙΑΣ:
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΤΣΙΟΥ-ΜΕΓΑΠΑΝΟΥ

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ:
ΜΑΡΙΑ ΤΣΕΡΩΝΗ

ΜΕΛΗ:
ΜΑΡΙΑ ΓΚΙΚΑ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΕΛΛΗΣ
ΑΘΗΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ-ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

«ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ»

ΚΩΔΙΚΟΣ: 2533
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΣΟΣ
ΠΥΡΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ Γ' ΚΤΗΡΙΟ, ΑΘΗΝΑ 115 27
Τηλ.: 210 77.02.861, Fax: 210 77.90.360
e-mail: esne@esne.gr www.esne.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ:
ΕΛΕΝΗ ΚΥΡΙΤΣΗ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Ε. ΓΙΑΒΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, Α. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ,
Δ. ΔΗΜΗΤΡΕΛΛΗΣ, Ε. ΔΟΥΣΗΣ,
Α. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ-ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ,
Η. ΜΠΡΟΚΑΛΑΚΗ-ΠΑΝΑΝΟΥΔΑΚΗ,
Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, Μ. ΤΣΕΡΩΝΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Α.Β.Ε.Ε.
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ-ΧΟΡΟΣΥΝΟΕΣΕΙΣ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 80

Τηλ.: 210 36.24.728, 210 36.01.605
info@papanikolaou.gr, www.papanikolaou.gr

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΆΛΛΑΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΤΕ

ΕΓΚΑΙΡΩΣ ΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΣΝΕ ΣΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ:

210 77.02.861, 210 74.85.307

Ή ΣΤΟ FAX:

210 77.90.360

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΜΕΛΗ	ΕΤΗΣΙΑ	30€
	ΝΕΑ ΕΓΓΡΑΦΗ	36€
ΑΡΩΓΑ ΜΕΛΗ	ΕΤΗΣΙΑ	15€
	ΝΕΑ ΕΓΓΡΑΦΗ	18€
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ		30€

Αρ. Λογαριασμού:

112-00-2786-016900, Alpha Bank,
Κατάστημα Πύργου Αθηνών.

(Να αποστείλετε με fax αντίγραφο της απόδειξης κατάθεσης)